

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Prop. 185 L

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Lov om Norges kontinentalsokkel

Innhold

1	Proposisjonens hovedinnhold	5	5	Høring	10
2	Bakgrunnen for lovforslaget	6	6	Nærmere om lovforslaget	11
3	Kontinentalsokkelen	7	6.1	Hjemmel til å fastsette yttergrensene og avgrensningslinjene for Norges kontinentalsokkel	11
3.1	Kontinentalsokkelen og dens yttergrenser	7	6.2	Lovens virkeområde	11
3.2	Nærmere om dokumentasjonen for utstrekningen av Norges kontinentalsokkel utenfor 200 nautiske mil	8	7	Økonomiske og administrative konsekvenser	12
3.3	Kontinentalsokkelens yttergrense og bilaterale avgrensningsavtaler	8	8	Merknader til de enkelte bestemmelsene i lovutkastet ...	12
4	Gjeldende rett	10		Forslag til lov om Norges kontinentalsokkel	14

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Prop. 185 L

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Lov om Norges kontinentalsokkel

*Tilråding fra Utenriksdepartementet 30. april 2021,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

Utenriksdepartementet foreslår i denne proposisjonen en lov om Norges kontinentalsokkel. Formålet med loven er å definere Norges kontinentalsokkel i tråd med havretten og legge til rette for at Kongen kan fastsette de nøyaktige grensene for denne. Dette gjelder både sokkelens yttergrenser i tråd med anbefalinger fra Kommisjonen for kontinentalsokkelens yttergrense (heretter Kontinentalsokkelkommisjonen) i New York og sokkelens avgrensning mot andre staters kontinentalsokler i tråd med Norges bilaterale maritime avgrensningsavtaler.

Kongens fastsettelse av yttergrenser og avgrensningslinjer bør skje med hjemmel i lov. Fastsettelsen har betydning for dem som har virksomhet på sokkelen, og gitt at fastsettelsen etter havretten skal være endelig og juridisk bindende, synes forankring på dette nivået hensiktsmessig. Med utgangspunkt i at definisjonen av begrepet «kontinentalsokkel» i dag er spredd i flere lover, synes det nå hensiktsmessig å samle definisjonen av Norges kontinentalsokkel i én ny lov. En lov som gir Kongen fullmakt til å fastsette koordinatene for yttergrensene og avgrensningslinjene vil harmonere med tilsvarende regler for Norges territorialfarvann og 200 miles soner gitt i lovs form.

Loven vil ikke regulere ressursutnyttelse, miljøforhold eller vitenskapelig utforskning på Norges

kontinentalsokkel. Dette vil fortsatt være regulert i *lov om petroleumsvirksomhet (petroleumsloven)* av 29. november 1996 nr. 72, *lov om mineralvirksomhet på kontinentalsokkelen (havbunnsmineralloven)* av 22. mars 2019 nr. 7, *lov om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova)* av 6. juni 2008 nr. 37, *lov om vitenskapelig utforskning og undersøkelse etter og utnyttelse av andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumsforekomster og mineralforekomster (lov om andre undersjøiske naturforekomster)* av 21. juni 1963 nr. 12, *lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)* av 13. mars 1981 nr. 6 og *de overordnede prinsippene i lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)* av 19. juni 2009 nr. 100.

Den nye loven vil bekrefte det rettslige grunnlaget for ressursutnyttelsen på Norges kontinentalsokkel, ved at yttergrensene mot det internasjonale havbunnsområdet og avgrensningen mot nabostaters sokkel kan fastsettes i medhold av denne loven. Den følger således samme modell som *lov om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone (territorialfarvannsloven)* av 27. juni 2003 nr. 57 og *lov om Norges økonomiske sone (økonomiske soneloven)* av 17. desember 1976 nr. 91, som begge hjemler Kongens fastsettelse av grensene for norske jurisdiksjonsområder til havs i tråd med FNs havrettskonvensjon (heretter havrettskonvensjonen).

2 Bakgrunnen for lovforslaget

Havrettskonvensjonen er av 10. desember 1982. Norge ratifiserte konvensjonen 24. juni 1996, se St.prp. nr. 37 (1995–96) og Innst. S. nr. 227 (1995–96).

Havrettskonvensjonen del VI fastslår at enhver kyststat har rett til en kontinentalsokkel hvor den utøver suverene rettigheter for det formål å undersøke den og utnytte dens naturforekomster. Kyststatens rett til kontinentalsokkelen utenfor sine kyster er ikke betinget av en effektiv eller nominell okkupasjon, eller av noen uttrykkelig proklamasjon, jf. artikkel 77 nr. 3.

Kyststatenes rett til å utforske og utnytte ressursene på sin kontinentalsokkel vokste fram i folkerettslig sedvane i årene etter den andre verdenskrig og ble kodifisert i Genevèkonvensjonen om kontinentalsokkelen av 29. april 1958. Norge ratifiserte denne konvensjonen 9. september 1971, se St.prp. nr. 112 (1970–71) og Innst. S. nr. 219 (1970–71).

Norge proklamerte overhøyhet over kontinentalsokkelen utenfor Kongeriket Norge ved kgl.res. 31. mai 1963, som lyder:

«Havbunnen og undergrunnen i de undersjøiske områder utenfor kysten av Kongeriket Norge er undergitt norsk statshøyhet for så vidt angår utnyttelse og utforskning av naturforekomster, så langt havets dybde tillater utnyttelse av naturforekomstene, uten hensyn til de ellers gjeldende sjøgrenser, likevel ikke ut over midtlinjen i forhold til andre stater.»

Proklamasjonen ble etterfulgt av en *Midlertidig lov om utnyttelse og utforskning av undersjøiske naturforekomster* av 21. juni 1963 nr. 2. Denne loven fastsatte i § 1 kontinentalsokkelens utstrekning på samme måte som i proklamasjonen. For en nærmere redegjørelse for bakgrunnen for proklamasjonen og loven, se Ot.prp. nr. 75 (1962–63).

Det var imidlertid først ved vedtakelsen av havrettskonvensjonen i 1982 at det ble oppnådd generell enighet om reglene for å fastsette utstrekningen av kontinentalsokkelen mot de store havdyp. Definisjonen av kontinentalsokkelen ble senere oppdatert i lys av havrettskonvensjonen, jf. nåværende *Lov om vitenskapelig utforskning og undersøkelse etter og utnyttelse av andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumforekomster og mineralforekomster* av 21. juni 1963 nr. 12 § 1.

Etter havrettskonvensjonen artikkel 76 nr. 1 omfatter en kyststats kontinentalsokkel havbunnen og undergrunnen i de undersjøiske områ-

der som strekker seg ut over sjøterritoriet gjennom hele den naturlige forlengelse av landterritoriet til ytterkanten av kontinentalmarginen. Som et minimum strekker sokkelen seg imidlertid alltid ut til 200 nautiske mil fra grunnlinjene, selv i de tilfeller der ytterkanten av kontinentalmarginen ikke ligger så langt ut. Beregningen av yttergrensen følger de etterfølgende reglene i artikkel 76 og anbefalinger fra Kontinentalsokkelkommisjonen. Det redegjøres nærmere for dette i pkt. 3 nedenfor.

I november 2006 leverte Norge dokumentasjonen for utstrekningen av norsk kontinentalsokkel utenfor 200 nautiske mil i Smutthullet nord-øst i Barentshavet, Smutthavet i Norskehavet, samt i Nansenbassenget i Polhavet til Kontinentalsokkelkommisjonen.

I mai 2009 ble dokumentasjonen for yttergrensen for norsk kontinentalsokkel utenfor 200 nautiske mil ved Bouvetøya og Dronning Maud Land innlevert til Kontinentalsokkelkommisjonen. Peter I Øy har ikke kontinentalsokkel utenfor 200 nautiske mil, og det ble derfor ikke innlevert noen dokumentasjon for dette territoriet. Av hensyn til antarktissamarbeidet ba Norge kommisjonen om foreløpig ikke å realitetsbehandle dokumentasjonen for Dronning Maud Land.

Dokumentasjonen for de norske sokkelområdene utenfor 200 nautiske mil er nærmere omtalt i pkt. 3.2 nedenfor.

Kommisjonen vedtok sin endelige anbefaling for norsk kontinentalsokkel i nordområdene den 27. mars 2009. Den vedtok den endelige anbefalingen for norsk kontinentalsokkel ved Bouvetøya den 8. februar 2019.

Etter havrettskonvensjonen artikkel 76 nr. 8 fastsetter kyststaten selv yttergrensen for sin sokkel endelig og bindende på grunnlag av anbefaling fra Kontinentalsokkelkommisjonen. Deretter skal kyststaten, i medhold av artikkel 76 nr. 9, hos FN's generalsekretær deponere sjøkart og relevante opplysninger, herunder geodetiske data, som gir en varig beskrivelse av yttergrensen for dens kontinentalsokkel mot det internasjonale havbunnsområdet utenfor. Generalsekretæren skal sørge for at de offentliggjøres på behørig måte.

Kommisjonen befatter seg kun med yttergrensene for nasjonale kontinentalsokkler mot det internasjonale havbunnsområdet utenfor. Den skal ikke ta stilling til avgrensningslinjer mellom to staters kontinentalsokkler. Slik avgrensning må avgjøres i forhandlinger mellom relevante stater i tråd med prinsippene i havrettskonvensjonen artikkel 83. De geografiske koordinatene for slike avgrensningslinjer skal bekjentgjøres, og en kopi

skal sendes FNs generalsekretær, jf. artikkel 84 nr. 2.

En lov om Norges kontinentalsokkel vil legge til rette for fastsettelse av yttergrensene for Norges kontinentalsokkel i tråd med Kontinentalsokkelkommisjonens anbefalinger og avgrensingsavtaler med naboland. En slik lov vil klart definere hva som er norsk kontinentalsokkel og følgelig skape klare ansvarsforhold og forutsigbare rammevilkår for aktivitet på sokkelen.

3 Kontinentalsokkelen

3.1 Kontinentalsokkelen og dens yttergrenser

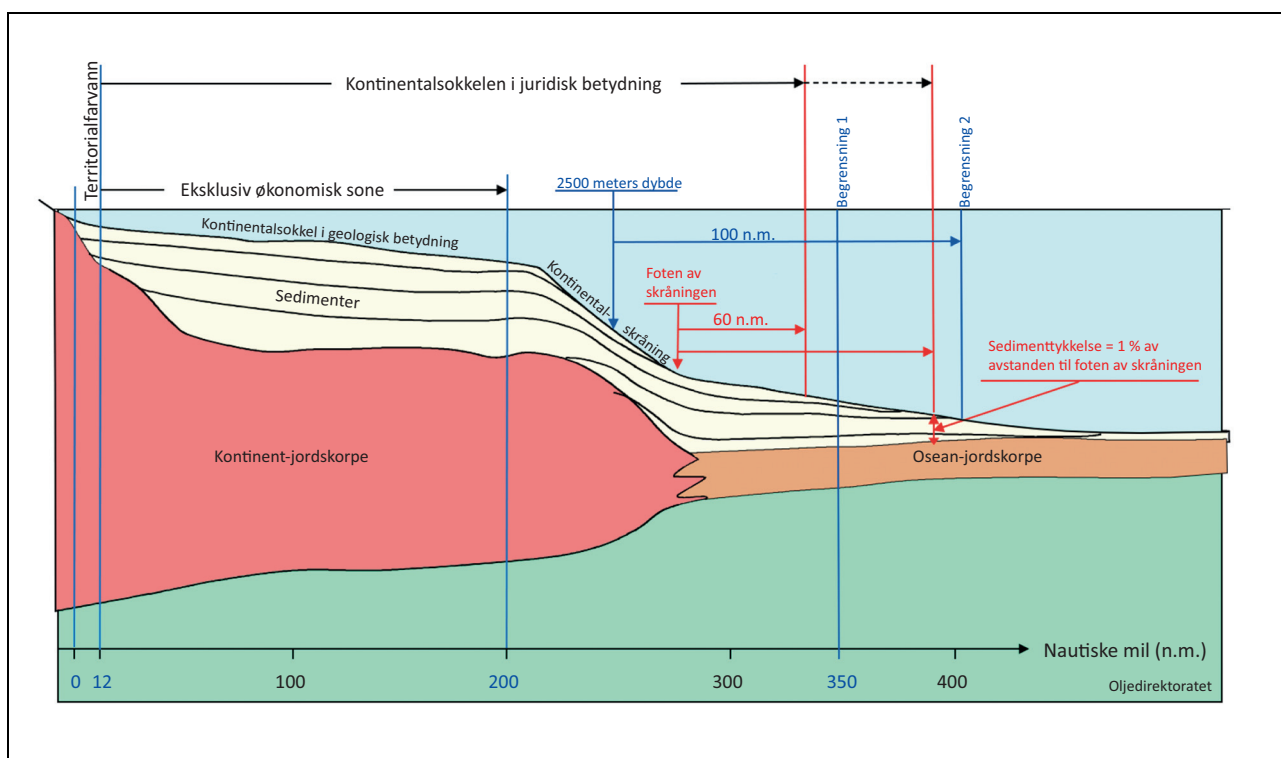
Geologisk er kontinentalsokkelen hele den naturlige undersjøiske forlengelsen av kyststatens territorium. Innenfor territorialgrensen ved 12 nautiske mil har kyststaten full jurisdiksjon over havbunnen og undergrunnen. Havrettskonvensjonen artikkel 76 definerer kontinentalsokkelen som den naturlig undersjøiske forlengelsen av landterritoriet utenfor territorialfarvannet ut til de store havdyp. Den er underlagt kyststatens nasjonale myndighet, og kyststaten har her suverene rettigheter til undersøkelser og utnyttelse av både de levende og ikke-levende ressursene. Videre har kyststaten plikt til å ivareta miljøet på kontinentalsokkelen, samt plikt til

å la andre stater bruke sokkelen for visse formål, for eksempel til legging av rørledninger og kabler på visse vilkår.

Etter havrettskonvensjonen har alle kyststater automatisk kontinentalsokkel ut til 200 nautiske mil fra grunnlinjene. Dermed faller kontinentalsokkelen mange steder sammen med den økonomiske sonen som kyststater kan opprette etter havretten. En rekke stater, herunder Norge, har imidlertid kontinentalsokkel som strekker seg lenger ut i henhold til kriterier fastsatt i konvensjonen. Disse statene må forelegge dokumentasjon om dette for Kontinentalsokkelkommisjonen.

Kontinentalsokkelkommisjonen ble opprettet under havrettskonvensjonen artikkel 76, jf. vedlegg II til denne. Den består av 21 geologer, geofysikere og hydrologer. Kommisjonen gir tekniske råd og veiledning til stater, og uttaler seg om de data og analyser som kyststatene fremlegger. Dette skjer på grunnlag av objektive og tekniske kriterier i havrettskonvensjonen. På grunnlag av dokumentasjonen som en kyststat leverer inn, avgir Kontinentalsokkelkommisjonen anbefalinger om hvor langt ut sokkelen strekker seg. Kyststaten fastsetter deretter selv endelige og bindende yttergrenser for sin kontinentalsokkel.

Ifølge havrettskonvensjonen artikkel 76 kan to metoder benyttes for å beregne utstrekningen av en kontinentalsokkel. Begge metodene tar utgangspunkt i havbunnens topografi (batymetri) eller

Figur 3.1 Metoder for å beregne kontinentalsokkelens yttergrense

utforming. Den ene metoden setter yttergrensen 60 nautiske mil fra foten av skråningen på kontinentalsokkelen ut mot de store havdyp. Den andre metoden setter yttergrensen der hvor tykkelsen av sedimentene er 1 prosent av avstanden til foten av skråningen. Kyststaten kan velge den beregningsmetoden som gir størst sokkel, og begge metodene kan anvendes i en og samme sak. Videre gjelder det etter artikkel 76 også absolutte maksimumsgrenser for hvor langt ut en stats kontinentalsokkel kan strekke seg. Sokkelen kan i utgangspunktet ikke strekke seg utover 350 nautiske mil fra grunnlinjene. Der det foreligger undersjøiske forhøyninger som er en naturlig forlengelse av territoriet, kan yttergrensen imidlertid trekkes 100 nautiske mil fra der bunndybden er 2 500 meter. Dette innebærer at sokkelen i visse tilfeller kan strekke seg lenger ut enn 350 nautiske mil fra kysten.

3.2 Nærmere om dokumentasjonen for utstrekningen av Norges kontinentalsokkel utenfor 200 nautiske mil

Norge leverte inn dokumentasjon for utstrekningen av norsk kontinentalsokkel utenfor 200 nautiske mil i nordområdene den 27. november 2006.¹ Dokumentasjonen ble presentert under Kontinentalsokkelkommisjonens 19. plenumsesjon i New York den 2. april 2007. Kommisjonen etablerte da en underkomisjon som mellom april 2007 og desember 2008 hadde i alt fem møteserier med norske representanter. Underkomisjonen vedtok deretter en anbefaling til Kontinentalsokkelkommisjonen vedrørende det norske fremlegget. Sokkelkommisjonen vedtok sin anbefaling for den norske dokumentasjonen under sitt 23. plenums møte den 27. mars 2009. Anbefalingen omfatter et sokkelområde på omkring 235 000 kvadratkilometer utenfor 200 nautiske mil. For Smutthullet nord-øst i Barentshavet konkluderte kommisjonen med at havbunnen i hele dette området er nasjonal kontinentalsokkel og at det er opp til kyststatene Norge og Russland å enes om avgrensningslinjen her. Dette innebærer at det ikke finnes noe internasjonalt havbunnsområde i Smutthullet. Norge ble den første kyststaten i Polhavet som fikk anbefaling for yttergrensen for sin kontinentalsokkel i dette området.

Dokumentasjon for yttergrensen for norsk kontinentalsokkel utenfor 200 nautiske mil ved

Bouvetøya og Dronning Maud Land ble innlevert til Kontinentalsokkelkommisjonen 4. mai 2009.² Peter I Øy har ikke kontinentalsokkel utenfor 200 nautiske mil, og det ble derfor ikke innlevert noen dokumentasjon knyttet til denne øya. Fremlegget ble presentert under kommisjonens 25. plenumsesjon 9. april 2010. Den 26. august 2013 etablerte Kontinentalsokkelkommisjonen en underkomisjon for den delen av fremlegget som angår Bouvetøya. Basert på nye data og anbefalinger fra kommisjonen, overleverte Norge et revidert fremlegg 28. mai 2015. Mellom november 2013 og mai 2015 hadde underkomisjonen åtte møteserier med Norge og vedtok deretter en anbefaling til Kontinentalsokkelkommisjonen. Under sitt 49. plenums møte vedtok kommisjonen den 8. februar 2019 sin anbefaling for yttergrensen for Norges kontinentalsokkel ved Bouvetøya. Norsk sokkel ved Bouvetøya utgjør om lag 612 523 kvadratkilometer, hvorav 170 783 kvadratkilometer er utenfor 200 nautiske mil. Dokumentasjonen for kontinentalsokkelen ved Dronning Maud Land vil i tråd med en anmodning fra Norge foreløpig ikke bli behandlet.

De to dokumentasjonsfremleggene, skriftlige svar på spørsmål fra underkomisjonene knyttet til ulike aspekter ved den norske dokumentasjonen og de mange norske presentasjonene for underkomisjonene, ble utarbeidet med bidrag fra viktige norske kunnskapsinstitusjoner. Representanter fra Utenriksdepartementet, samt eksperter fra Oljedirektoratet, Kartverket, Polarinstituttet, Havforskningsinstituttet og Universitetet i Oslo, Bergen og Tromsø har bidratt i dette arbeidet.

3.3 Kontinentalsokkelens yttergrense og bilaterale avgrensningsavtaler

Kontinentalsokkelens yttergrense skiller den nasjonale kontinentalsokkelen fra det internasjonale havbunnsområdet utenfor, jf. havrettskonvensjonen artikkel 1 nr. 1(1) og del XI. Mineralressursene i det internasjonale området er menneskehetens fellesarv, noe som er av særlig betydning for utviklingsland, jf. havrettskonvensjonen artikkel 136. Ressursene forvaltes av Den internasjonale havbunnsmyndigheten i Kingston, Jamaica.

Der en stats kontinentalsokkel støter opp mot andre staters kontinentalsokkler, følger avgrensningslinjen av avtaler mellom

¹ Sammendrag av Norges dokumentasjon og Kontinentalsokkelkommisjonens anbefaling kan ses på FNs hjemmeside: https://www.un.org/Depts/los/clcs_new/submissions_files/submission_nor.htm

² Sammendrag av Norges dokumentasjon og Kontinentalsokkelkommisjonens anbefaling kan ses på FNs hjemmeside: https://www.un.org/Depts/los/clcs_new/submissions_files/submission_nor_30_2009.htm

statene. Ved slik avgrensning skal utgangspunktet ifølge folkeretten tas i en midtlinje, som deretter eventuelt kan justeres i lys av spesielle omstendigheter, særlig av geografisk karakter. Norge har avgrensningsavtaler med Sverige, Danmark, Storbritannia, Island og Russland.

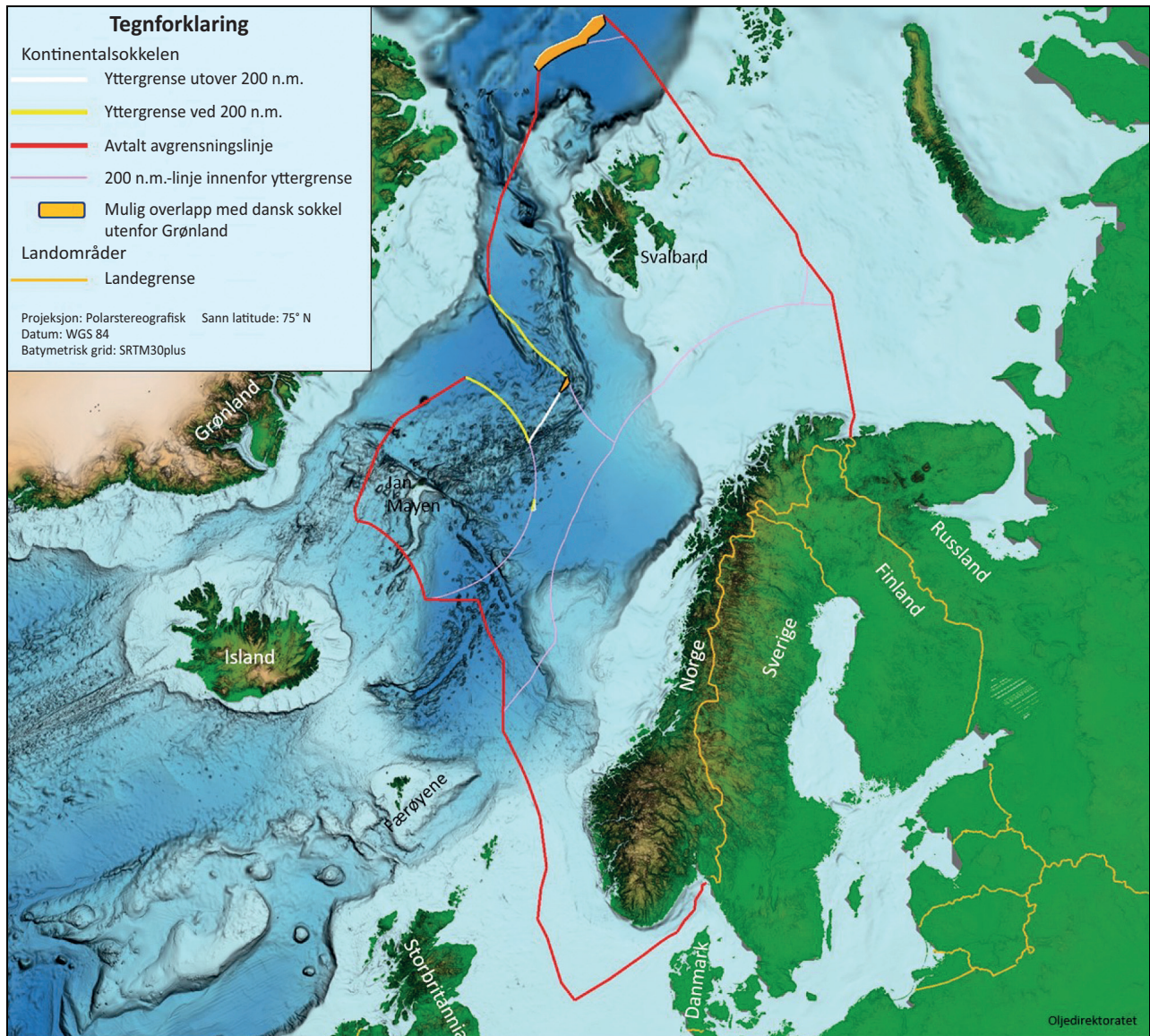
Avgrensningen mot Sverige ble avklart i Avtale av 24. juli 1968 mellom Norge og Sverige om avgrensning av kontinentalsokkelen.

Avgrensningen mot Danmark i sør ble avklart ved inngåelse av Overenskomst av 8. desember 1965 om avgrensning av kontinentalsokkelen mellom Norge og Danmark. Partene avklarte senere avgrensningen mot Færøyene i Overenskomst av 15. juni 1979 om avgrensning av kontinentalsokkelen i området mellom Norge og Færøyene og om grensen mellom fiskerisonen ved Færøyene og den norske økonomiske sone.

Avgrensningen mellom Norge og Storbritannia ble avklart i Overenskomst av 10. mars 1965 om avgrensning av kontinentalsokkelen mellom de to land. Denne avtalen ble senere supplert med en tilleggsprotokoll av 22. desember 1978.

I 1980 ble Norge og Island enige om opprettelse av en forlikskommissjon for avgrensning av kontinentalsokkelen ved Jan Mayen, jf. Overenskomst av 28. mai 1980 mellom Norge og Island vedrørende fiskeri- og kontinentalsokkelspørsmål. I tråd med denne kommisjonens anbefaling, inngikk landene Overenskomst av 22. oktober 1981 om kontinentalsokkelen i området mellom Island og Jan Mayen.

Etter lange forhandlinger om avgrensningen av kontinentalsokkelen i området mellom Jan Mayen og Grønland klaget Danmark saken inn for Den internasjonale domstol i Haag i 1988. Dom i

Figur 3.2 Norges kontinentalsokkel i nord

saken falt i 1993. I tråd med det som ble fastsatt i dommen, inngikk partene deretter Overenskomst av 18. desember 1995 om avgrensning av kontinentalsokkelen i området mellom Jan Mayen og Grønland og om grensen mellom fiskerisonene i området. Avgrensningen i et mindre havområde mellom Jan Mayen, Grønland og Island ble avklart etter forhandlinger mellom partene i 1997. Avklaringen ble for Norges del avtalefestet i to bilaterale tilleggsprotokoller av 11. november 1997 med henholdsvis Danmark og Island.

Avgrensningen av kontinentalsokkelen utenfor 200 nautiske mil mellom Norge, Færøyene og Island i den sørlige delen av Smutthavet er avklart i to avtaler undertegnet 30. oktober 2019 med henholdsvis Island og Danmark sammen med Færøyene. Stortingets samtykke til inngåelse av avtalene må innhentes før de kan tre i kraft. Regjeringen fremmet derfor 9. april 2021 Prop. 168 S (2020–2021) Samtykke til inngåelse av avtaler mellom henholdsvis Norge og Danmark/Færøyene og mellom Norge og Island om avgrensning av kontinentalsokkelen utenfor 200 nautiske mil i området mellom Færøyene, Island, Fastlands-Norge og Jan Mayen, begge av 30. oktober 2019.

Avgrensningen mellom Grønland og Svalbard ble avklart i Overenskomst av 20. februar 2006 mellom Norge på den ene side og Danmark sammen med Grønlands landsstyre på den annen side om avgrensning av kontinentalsokkelen og fiskerisonene i området mellom Grønland og Svalbard.

Avgrensningen mot Russland i Varangerfjorden ble avklart i Overenskomst av 15. februar 1957 mellom Norge og Sovjetunionen om sjøgrensen mellom Norge og Sovjetunionen i Varangerfjorden med beskrivelsesprotokoll av 29. november 1957. På dette tidspunktet var bredden på norsk sjøterritorium 4 nautiske mil, mens det russiske var 12 nautiske mil. Med virkning fra 2004 ble Norges sjøterritorium utvidet fra 4 til 12 nautiske mil. Etter dette fremforhandlet Norge og Russland Overenskomst av 11. juli 2007 om den maritime avgrensning i Varangerfjordområdet, som fastlegger avgrensningslinjen mellom partene i territorialfarvannet ut til 12 nautiske mil. Avgrensningen mellom norske og russiske jurisdiksjonsområder i Barentshavet og Polhavet for øvrig ble avklart i Overenskomst av 15. september 2010 om maritim avgrensning og samarbeid i Barentshavet og Polhavet. Da hadde forhandlinger om den maritime avgrensningen i Barentshavet pågått med varierende intensitet i om lag 40 år.

Avhengig av Kontinentalsokkelkommissjonens anbefalinger til våre naboland, kan det på noen

punkter oppstå behov for ytterligere avklaringer av avgrensning. Dette gjelder f.eks. i ét lite område mellom Svalbard, Jan Mayen og Grønland og ét område i Polhavet mellom Svalbard og Grønland. Disse områdene er omfattet av Kontinentalsokkelkommissjonens anbefaling til Norge og også av dokumentasjon Danmark har inngitt til kommisjonen.

4 Gjeldende rett

Gjeldende rett for kontinentalsokkelens utstrekning følger av *Lov om vitenskapelig utforskning og undersøkelse etter og utnyttelse av andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumsforekomster og mineralforekomster* av 21. juni 1963 nr. 12 § 1 første ledd andre setning som lyder:

«(...) Med kontinentalsokkelen menes havbunnen og undergrunnen i de undersjøiske områder som strekker seg ut over norsk sjøterritorium gjennom hele den naturlige forlengelse av landterritoriet til ytterkanten av kontinentalmarginen, men ikke kortere enn 200 nautiske mil fra grunnlinjene som sjøterritoriets bredde er målt fra, likevel ikke utover midtlinjen i forhold til annen stat med mindre annet følger av folkerettens regler for kontinentalsokkel utenfor 200 nautiske mil fra grunnlinjene eller overenskomst med vedkommende stat.»

Denne loven er, på samme måte som petroleumsloven, havressurslova og havbunnsmineralloven, utformet som en lov for ressursene på kontinentalsokkelen. Disse lovene er ikke utformet for å fastsette kontinentalsokkelens utstrekning.

Departementet anser det derfor ikke naturlig å utvide noen av disse lovene med en forskriftshjemmel for Kongen til å fastsette yttergrensene og avgrensningslinjer med bindende virkning. Derfor fremmes det her forslag til en ny lov for disse formål. Definisjonen av kontinentalsokkelens utstrekning, som følger havrettskonvensjonen artikkel 76 nr. 1, foreslås videreført i den nye loven.

5 Høring

Lovforslaget ble 4. mars 2021 sendt på høring med frist 15. april 2021. Høringsdokumentet ble lagt ut på departementets hjemmeside med invitasjon også for andre enn de som sto på høringslisten til å komme med uttalelser.

Høringsforslaget ble sendt til følgende institusjoner:

Arbeids- og sosialdepartementet
Barne- og familiedepartementet
Finansdepartementet
Forsvarsdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Klima- og miljødepartementet
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Kulturdepartementet
Kunnskapsdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Nærings- og fiskeridepartementet
Olje- og energidepartementet
Samferdselsdepartementet

Fiskeridirektoratet
Miljødirektoratet
Oljedirektoratet
Sjøfartsdirektoratet
Vassdrags- og energidirektoratet (NVE)
Kartverket

Regjeringsadvokaten

Norges Geologiske Undersøkelse
Havforskningsinstituttet
Norsk Polarinstitut
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
(NTNU)
Universitetet i Agder
Universitetet i Bergen
Universitetet i Oslo
Universitetet i Stavanger
Universitetet i Tromsø

Det kom inn høringsuttalelser fra Finansdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Oljedirektoratet.

Finansdepartementet foreslo en presisering i proposisjonen mht. rammevilkår for aktivitet på kontinentalsokkelen, som er hensyntatt.

Justis- og beredskapsdepartementet foreslo en nærmere redegjørelse i proposisjonen for hensiktsmessigheten av å gi en ny lov, som er hensyntatt. Dette departementet reiste også spørsmål ved om territorialfarvannsloven, økonomisk sone-loven og den nye loven om kontinentalsokkelen burde samles i en lov. Dette er vurdert, men lovene har forskjeller som gjør at dette ikke ville innebære en forenkling.

Oljedirektoratet uttrykte generell støtte til lovforslaget slik det står.

6 Nærmere om lovforslaget

6.1 Hjemmel til å fastsette yttergrensene og avgrensningslinjene for Norges kontinentalsokkel

Den foreslåtte loven er en hjemmelslov for å kunne fastsette koordinatene for yttergrensene for kontinentalsokkelen og avgrensningslinjene som er avtalt med andre stater i intern rett. Fastsettelsen vil bestå i rette linjer trukket mellom koordinatpunkter. Dette vil være på samme måte som for Norges grunnlinjer, sjøterritoriet og Norges økonomiske sone, fiskevernsonen ved Svalbard og fiskerisonen ved Jan Mayen. Koordinatpunktene vil bli fastsatt i et geodetisk datum, som beskrevet i angjeldende forskrift.

Avtalte avgrensningslinjer skal fastsettes i tråd med avtalene de fremgår av, jf. havrettskonvensjonen artikkel 83 og artikkel 84.

Departementet anser det naturlig at kompetansen til å fastsette yttergrensene og avgrensningslinjene i medhold av avtaler med fremmede stater legges til Kongen, som fastsetter dem ved forskrift. Systemet med hjemmelslov og forskriftskompetanse lagt til Kongen er også benyttet i lovene for de andre norske maritime jurisdiksjonsområdene.

6.2 Lovens virkeområde

Lovens virkeområde er hele den norske kontinentalsokkelen. Det vil si sokkelen utenfor Kongeriket Norge (Fastlands-Norge, Svalbard og Jan Mayen) og sokkelen utenfor bilandene (Bouvetøya, Dronning Maud Land og Peter I Øy).

Svalbardtraktaten av 9. februar 1920 gir særlige rettigheter for andre traktatparters borgere til enkelte former for næringsvirksomhet på Svalbards land- og sjøterritorium. Disse rettighetene gjelder for øyene og «deres territoriale farvann» (i traktatens originalspråk, engelsk og fransk, benyttes «territorial waters»/«eaux territoriales»). På kontinentalsokkelen, både innenfor og utenfor 200 nautiske mil, har Norge suverene rettigheter.

Dronning Maud Land og Peter I Øy omfattes av det geografiske virkeområdet for Antarktistraktaten av 1. desember 1959. Denne traktatens artikkel IV slår fast at ingen nye krav eller utvidelse av eksisterende krav må finne sted så lenge traktaten er i kraft. Det norske kravet på kontinentalsokkelen er en del av det opprinnelige territorialkravet. En avklaring av yttergrensen og avgrensningen for sokkelen utenfor norsk biland i

Antarktis, vil derfor ikke innebære noen utvidelse av eksisterende krav i traktatens forstand. Dette vil dermed ikke stride mot Antarktistraktaten artikkel IV. Av hensyn til antarktissamarbeidet har Norge, i likhet med de andre kravshaverlandene i Antarktis, bedt Kontinentalsokkelkommisjonen om foreløpig ikke å realitetsbehandle den innleverte dokumentasjonen for Dronning Maud Land.

7 Økonomiske og administrative konsekvenser

Lov om Norges kontinentalsokkel vil ikke i seg selv ha økonomiske eller administrative konsekvenser. Utgiftene til å dokumentere kontinentalsokkelens utstrekning i nordområdene og ved Bouvetøya og Dronning Maud Land er allerede påløpt og dekket innenfor Utenriksdepartementets og andre fagmyndigheters budsjett. At yttergrensene for Norges kontinentalsokkel endelig fastsettes i medhold av loven, vil imidlertid bekrefte den geografiske utstrekningen av Norges suverene rettigheter til ressursene på kontinentalsokkelen. Dette vil bidra til klare ansvarsforhold og forutsigbare rammevilkår for aktivitet på sokkelen. Fremtidig utnyttelse av ressursene på kontinentalsokkelen, og den økonomiske verdien av disse, vil bli vurdert etter relevant sektorlovgivning.

8 Merknader til de enkelte bestemmelsene i lovutkastet

Til § 1

Bestemmelsen fastslår at Norges kontinentalsokkel er havbunnen og undergrunnen i de områdene som strekker seg ut over norsk sjøterritorium gjennom hele den naturlige forlengelsen av landterritoriet til ytterkanten av kontinentalmarginen. Det fremgår videre at Norges kontinentalsokkel ikke er kortere enn 200 nautiske mil fra grunnlinjene som sjøterritoriets bredde er målt fra, med unntak for de tilfellene der dette vil gå utover midtlinjen mot en annen stats maritime områder. Skal avgrensningslinjen gå utover midtlinjen, må dette følge av folkeretten eller avtale med andre stater.

Denne definisjonen samsvarer med definisjonen av begrepet «kontinentalsokkel» i havrettskonvensjonen artikkel 76. I tillegg kommer en henvisning til avgrensningslinjer som er avtalt

med andre stater i medhold av havrettskonvensjonen artikkel 83. Bestemmelsen viderefører definisjonen fra andre norske lover, jf. også nedenstående omtale av § 6.

Til § 2

Bestemmelsen gir Kongen fullmakt til å fastsette yttergrensen for Norges kontinentalsokkel utenfor 200 nautiske mil fra grunnlinjene med endelig og bindende virkning i henhold til havrettskonvensjonen artikkel 76. Fastsettelsen skal skje på grunnlag av anbefaling fra Kontinentalsokkelkommisjonen for det aktuelle området.

Til § 3

Bestemmelsen gir Kongen fullmakt til å fastsette avgrensningslinjen for Norges kontinentalsokkel mot andre staters kontinentalsokler. Fastsettelsen skal skje i tråd med overenskomst med vedkommende stat. I tilfeller hvor en avgrensningslinje ikke er avtalt, følger avgrensningen midtlinjen eller den linjen som følger av folkerettens regler for kontinentalsokkelen utenfor 200 nautiske mil, jf. lovutkastets § 1.

Til § 4

Bestemmelsen fastsetter lovens geografiske virkeområde. I tillegg til kontinentalsokkelen utenfor Kongeriket Norge (Fastlands-Norge, Svalbard og Jan Mayen), gjelder loven også for kontinentalsokkelen utenfor bilandene (Bouvetøya, Peter I Øy og Dronning Maud Land).

Til § 5

Lovens ikrafttredelse settes til det tidspunkt Kongen bestemmer.

Til § 6

Bestemmelsen endrer bestemmelser i lov av 21. juni 1963 nr. 12 om vitenskapelig utforskning og undersøkelse etter og utnyttelse av andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumsforekomster og mineralforekomster, i lov av 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv., i lov av 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet og i lov av 22. mars 2019 nr. 7 om mineralvirksomhet på kontinentalsokkelen som nå definerer begrepet «kontinentalsokkelen». Endringen medfører at disse lovene uttrykkelig

henviser til definisjonen i den nye lovens § 1 for forståelsen av dette begrepet. Denne definisjonen av begrepet «kontinentalsokkelen» får også betydning for andre lover som benytter dette begrepet.

Utenriksdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om lov om Norges kontinentalsokkel.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om Norges kontinentalsokkel i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om Norges kontinentalsokkel

§ 1 *Norges kontinentalsokkel*

Norges kontinentalsokkel er havbunnen og undergrunnen i de undersjøiske områder som strekker seg ut over norsk sjøterritorium gjennom hele den naturlige forlengelse av landterritoriet til ytterkanten av kontinentalmarginen, men ikke kortere enn 200 nautiske mil fra grunnlinjene som sjøterritoriets bredde er målt fra. Avgrensningslinjen for kontinentalsokkelen mot en annen stat følger av overenskomst med vedkommende stat. Hvor intet er avtalt, følger avgrensningslinjen midtlinjen eller den linje som følger av folkerettens regler for kontinentalsokkel utenfor 200 nautiske mil fra grunnlinjene.

§ 2 *Yttergrenser for Norges kontinentalsokkel*

I de områder hvor Norges kontinentalsokkel strekker seg ut over 200 nautiske mil fra grunnlinjene, fastsetter Kongen yttergrensene på grunnlag av anbefalinger fra Kommisjonen for kontinentalsokkelens yttergrenser.

§ 3 *Avgrensningslinjer for Norges kontinentalsokkel*

I de områder hvor Norges kontinentalsokkel støter opp mot andre staters kontinentalsokker, fastsetter Kongen avgrensningslinjen i samsvar med overenskomst med vedkommende stat.

§ 4 *Lovens geografiske virkeområde*

Loven gjelder for kontinentalsokkelen utenfor Kongeriket Norge, herunder Fastlands-Norge, Svalbard og Jan Mayen, og bilandene, herunder Bouvetøya, Peter I Øy og Dronning Maud Land.

§ 5 *Ikrafttredelse*

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

§ 6 *Endringer i andre lover*

Fra den tid loven trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

I

I lov av 21. juni 1963 nr. 12 om vitenskapelig utforskning og undersøkelse etter og utnyttelse av andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumforekomster og mineralforekomster skal § 1 første ledd, annet punktum lyde:
Med kontinentalsokkelen menes *Norges kontinentalsokkel som fastsatt i lov xx.xx 2021*.

II

I lov av 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster mv. skal § 1, femte ledd lyde:

Med kontinentalsokkelen forstås i denne lov *Norges kontinentalsokkel som fastsatt i lov xx.xx 2021*.

III

I lov av 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet skal § 1-6, bokstav l) lyde:

kontinentalsokkelen, Norges kontinentalsokkel som fastsatt i lov xx.xx 2021.

IV

I lov av 22. mars 2019 nr. 7 om mineralvirksomhet på kontinentalsokkelen skal § 1-3, tredje ledd lyde:

Med kontinentalsokkelen menes *Norges kontinentalsokkel som fastsatt i lov xx.xx 2021*.

